Emílie Danielová, narozena 28. 2. 1924 v Pašovicích, okres Uherské Hradiště. Vzpomínky zaznamenal Maroš Šándor.

Tatínek byl kovář a jezdil do okolních vesnic prodávat své výrobky, řetězy, motyčky apod. Bydleli jsme ve svých baráčkách. Bratr Žanek bydlel s rodiči a vedle měli své domečky bratři Láďa a Ludvík. Sestra Beta byla provdaná do Bojkovic.

V roce 1942 mě odvezli do Brna, kde nás nejprve ostříhali do hola. Potom nás převezli vlakem do Hodonína. V Hodoníně jsme lámali kámen na silnici. Četníci tam byli hrozní, jak nás bili a mlátili! Cikáni, co byli nad námi, bloková (vězni určení k dozoru nad ubytovacím blokem – pozn.), ti byli ještě horší jak četníci. Hynek Daniel, můj druh, přijel do Hodonína na návštěvu, ale nepustili ho tam. No a potom byl transportován do Osvětimi, odkud se nevrátil. V Hodoníně jsem strávila rok, potom mě převezli do Osvětimi. Rodiče tam už byli dávno, ale neviděli jsme je tam. Ne, ne, ne rodiče už byli dávno mrtví! Viděla jsem tam bratra Žanka. Prosil mě, zda nemám něco k jídlu. Měla jsem z Hodonína kus chleba, tak jsem mu ho dala. Viděl to jeden esesák, přišel k nám a začal nás bít. Viděla jsem, jak odtrhovali děti od matek a začali je bít. Dostali jsme proužkované vězeňské šaty a dřeváky. Na levé předloktí nám vytetovali písmeno „Z“ jako „Zigeuner“ a vězeňské číslo. Ruka mi strašně otekla. Přidělili nás na blok 25. Spali jsme na pryčnách ve třech řadách nad sebou. Byli jsme jako v králíkárně, jenom hlavy nám koukaly. Byla tam strašná zima, vši a stínky lezly po stěnách. Neměli jsme se kde umýt, vůbec tam netekla voda.

Každý den byl apel, kde nás počítali, a potom jsme šli do práce. Nosili jsme kameny, jak jste ten kámen nezvedli, stál u vás esesák a mlátil vás hlava nehlava. Pouštěli na nás psy. Na mě esesák poslal psa a ten mi roztrhal lýtko.

Pro jídlo jsme chodili do fronty. Ráno byl čaj. Jak jste se napil, tak jste zvracel. K obědu byla polévka s krmnou řepou. Jedli jsme to, nic jiného nám nezbývalo. K večeři byl kousek chleba. Byl tam šílený hlad. V létě jsme trhali trávu a pampelišky, to jsme jedli. Nebo lidi chodili ke kuchyni vyškrabovat sudy s odpadem a zbytky jídel.

Nejmladšího bratra Žanka u té bečky zastřelili. Má sestra Berta byla tak vyhublá, že ji museli hospitalizovat v lágrové nemocnici. Přišla jsem za ní, plakala jsem od hladu, řekla jsem jí: „Bertičko, já už to nevydržím.“ Ona nejedla a dala mi svůj kousek chleba. Krátce nato zemřela.

V táboře byla velká úmrtnost. Častokrát jsme museli šlapat po mrtvých, abychom se někam dostali. Tak obrovský počet lidí umíral. V táboře bylo několik krematorií.

Už nevím, kdy nás odvezli do Ravensbrücku. Odtud se podařilo dvěma ženám utéct po provazech. Celý lágr musel držet štraf (mlčet). A jíst jsme nedostali čtyři dny.

Nakonec nás převezli do Wittemberge. Tam jsme pracovali v továrně. Nevím, co jsme přesně vyráběli, ale viděla jsem tam letadla.

Němci utekli, zahnali je Rusové. Plakali jsme hladem a oni, Rusové, nás hladili, že nám dají vše. Nesměli jsme jíst všechno, když se někdo přecpal, umřel. Nejíte-li tři roky, žaludek se vám scvrkne. Mohli jsme jíst jen kousíček cukru. Byli jsme volní, mohli jsme odtamtud odejít.

Z tábora nás šlo pět kamarádek pěšky domů. Byly jsme jako sestry. Do kočárku jsme si naložily věci, které jsme dostaly.

V Ostravě jsme se rozdělily a já šla domů do Pašovic. Známí z osady mě vítali a přinesli mi nějaké jídlo.

Byla jsem ráda, že jsem doma a radostí jsem plakala.

Po mně se vrátil jen bratr Láďa. Rodiče a ostatní sourozenci tam zůstali.